

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งความเจริญทางด้านวิชาการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในประเทศมากขึ้นเป็นลำดับ แนวโน้มของสังคมกำลังพัฒนาเข้าสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมและการบริการ วิถีชีวิตในสังคมเปิดกว้าง สภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ และทักษะพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสม จากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจดังกล่าวก่อปรกัมประเทศไทยกำลังพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการบริการที่ทันสมัย ทำให้สภาพการดำรงชีวิตของสังคมไทยมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น กระบวนการศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้อง เพื่อให้สามารถสร้างเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาชีวิตครอบครัวและมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของบ้านเมือง ให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 1) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การศึกษามีหน้าที่ช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของบุคคล ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถปรับคนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การที่บุคคลจะมีความสุขได้ต้องสามารถแก้ปัญหาต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตได้ดี และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 ได้กล่าวถึงการพัฒนาศักยภาพของคนไทยว่า การพัฒนาศักยภาพของคนทั้งปวงจะต้องพัฒนาให้คนทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และทักษะฝีมือ เพื่อให้เป็นคนดี มีสำนึกและมีบทบาทในการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ดีงาม ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้มีการพัฒนาประเทศมีความสมดุล

ยังยืนยันบนพื้นฐานแห่งความเป็นไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. 2539 : 11)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวจึงเน้นในเรื่องพัฒนาคน หรือยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยมีความเชื่อว่าหากคนได้รับการพัฒนาได้รับการศึกษาที่ดีที่สุด “คน”จะเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาประเทศทุกด้าน (ฮาร์จัน จันทวานิช. 2542 : 2) นอกจากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ยังได้ระบุเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาพื้นฐานเพื่อขยายและยกระดับความรู้พื้นฐานของประชากรทั้งหมด ให้กว้างขวางและสูงขึ้นถึงระดับมัธยมศึกษาอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน พัฒนาการศึกษามีคุณภาพสอดคล้องความสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคล ชุมชนและประเทศให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาเต็มศักยภาพ ให้การศึกษาไทยสร้างศักยภาพของประเทศในการพึ่งพาตนเองและสร้างความก้าวหน้า แนวทางขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรัฐลงทุนจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น แบบให้เปล่าและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาโดยรัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวในอัตราเดียวกับการศึกษาของรัฐในรูปแบบที่เหมาะสมให้ประโยชน์ถึงตัวเด็กมากที่สุด ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ในปี พ.ศ.2532 เป็นต้นมา ให้มีการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในทุกจังหวัดทั่วประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 56 - 62)

ปีการศึกษา 2533 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินโครงการนำร่องโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาภาคบังคับ ต่อจากระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อีก 3 ปี จำนวน 119 โรงเรียน และปีการศึกษา 2534 จำนวน 97 โรงเรียน ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเปิดดำเนินการอีกปีละ 1,000 โรงเรียนจนครบ 4,200 โรงเรียน ในปี พ.ศ. 2537 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538 : 4)

ในปีการศึกษา 2538 ไม่ได้มีการอนุมัติให้เปิดโรงเรียนขยายโอกาส แต่ให้เปิดโรงเรียนขยายโอกาสในปีการศึกษา 2539 อีก 999 โรงเรียน ตามคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการที่ สปช. 207/2539 ลว. 23 กุมภาพันธ์ 2539 ปีการศึกษา 2540 กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เปิดได้อีก 959 โรงเรียน จากการดำเนินการเปิดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ของให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมา เป็นที่นิยมและชื่นชมของประชาชนในชนบทเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้ปกครองได้มีโอกาสนำบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนใกล้บ้าน มีความอบอุ่น ปลอดภัย และประหยัดค่าใช้จ่าย ทำให้ประชาชนเรียกร้องขอเปิดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นและแสดงความจำนงผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตพื้นที่ เพื่อขอการสนับสนุน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สามารถเปิดโรงเรียนสนองความต้องการได้เพียงเท่าที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการเท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติขอเปิดในปี 2539 ถึง 1,629 โรงเรียน แต่เปิดได้เพียง 999 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.33 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2538 : 9)

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ได้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 – 2541 จำนวน 157 โรงเรียน และอำเภอคอนสารได้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 – 2541 จำนวน 8 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านคอนสาร โรงเรียนบ้านทุ่งพระ โรงเรียนบ้านทุ่งลุยลาย (กฟผ.อุบลรัตน์) โรงเรียนชุมชนห้วยยาง โรงเรียนบ้านหนองหล่มคลองเคย โรงเรียนบ้านดงกลาง โรงเรียนบ้านดงบัง และโรงเรียนบ้านม่วง (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. 2541 : 5)

ปัจจุบันมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 7 โรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนบ้านม่วงได้หยุดดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขึ้นพื้นฐานเพราะมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงเกณฑ์

ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในการเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับของนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ปกครองมีฐานะยากจนและอาศัยอยู่ในชนบทห่างไกลและทุรกันดาร การจัดการขยายโอกาสทางการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการขยายโอกาสทางการศึกษาในชุมชนจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของคนในชุมชนของผู้ปกครองนักเรียน (ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. 2542 : 36 - 37)

สถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ในการมองเห็นว่าการกระจายอำนาจจัดการศึกษาเป็นการลดภาระทั่วทุกด้านของสถานศึกษาและเป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่าย คือ โรงเรียนรับทรัพยากรเพิ่มขึ้นได้พัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผู้เรียนคือลูกหลานของชุมชนมีความสุขกับการเรียนรู้ ชุมชนได้ร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนผ่านการศึกษากัน ง่าย ๆ คือเป็นการพึ่งพาอาศัยกัน บนพื้นฐานความสัมพันธ์และจิตสำนึกร่วมกัน (การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย, 2543 : 9)

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาขึ้นอย่างมากหลายประการ โดยเฉพาะการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งทุกโรงเรียนจะต้องเร่งพัฒนาจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างมีคุณภาพทั้งมาตรฐานคุณภาพของนักเรียนและคุณภาพกระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนและที่สำคัญก็คือจะทำอย่างไรจึงจะให้โรงเรียนเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน (มานพ ช่องตะกู, 2543 : 4-5) และผลการวิจัยของ ประเสริฐ วิเศษกิจ (2542 : 26 - 27) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) ในด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริหารทั่วไป และด้านกิจกรรมไม่แตกต่างกัน โดยผู้ปกครองทุกระดับอาชีพมีความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาความสนใจความเป็นไปในการจัดการศึกษาและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาทุกด้านเหมือนกัน ส่วนผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) ในด้านวิชาการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านบริหารทั่วไปและด้านกิจกรรมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการสังเกตสภาพความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในเขตพื้นที่ อำเภอดอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ปัจจุบัน พบว่า ผู้ปกครองที่อยู่ในพื้นที่เขตบริการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาซึ่งอยู่ห่างไกลเขตบริการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา บางส่วนยังนิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และอยู่ใกล้เขตบริการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา นิยมส่งบุตรหลานเข้า

ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษามากกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับ สมชาย เทพแสง (2542 : 21) กล่าวคือ ปัจจุบันพ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนบางคนปลูกฝังลูกตั้งแต่วัยเด็กให้ยึดมั่นกับ โรงเรียนที่ตนปรารถนาและที่เป็น เช่นนี้ เกิดจากความเป็นมาตรฐานของโรงเรียนหรือความนิยมของผู้ปกครอง แต่คงไม่ได้อยู่ที่โรงเรียนมีอาคารใหญ่โต สวยงาม มีวัสดุอุปกรณ์ดีเยี่ยมหรือครูสอนเก่งเพียงเท่านั้น แต่สิ่งที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปรารถนาอย่างแรงกล้าคือคุณภาพของนักเรียนที่จบการศึกษามาเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2544 : 34 - 35) กล่าวคือ ปัจจุบันการจัดการศึกษายังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้เท่าที่ควรซึ่งจะเห็นได้จากกระแสเรียกร้องที่รุนแรง ทั้งจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานอื่นๆที่มีความต้องการให้การศึกษาที่มีคุณภาพสูง ต้องการให้มีการตรวจสอบมากขึ้น ผู้ปกครองต้องการรู้ว่าบุตรหลานของตนเมื่ออยู่ในโรงเรียนทำอะไรได้ดี และมีคุณลักษณะตามที่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมต้องการหรือไม่ และชุมชนเองยังต้องการความมั่นใจว่าโรงเรียนหรือสถานศึกษา ได้ปฏิบัติตามที่ได้ตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงตามความมุ่งหวังของสังคมและชุมชน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอคอนสาร จะได้ใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และการเปลี่ยนแปลงสังคม รวมทั้งการวางแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน ให้ได้มาตรฐานการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และเพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น เพราะโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากชุมชนจะพัฒนาโรงเรียนไปได้รวดเร็วและมีคุณภาพ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาจำแนกเป็น 4 งาน โดยยึดเอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเองหลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่ง

รายงานบริหารในสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1) ปีงบประมาณ 2546 ของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 112 – 209) สรุปเป็นกรอบในการวิจัย ดังนี้

1. งานด้านวิชาการ
2. งานด้านกิจการนักเรียน
3. งานด้านบริหารและส่งเสริมการศึกษา
4. งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียน
ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ ทั้งโดยรวมและ
รายด้าน

Rajabhat Mahasarakham University

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา
โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้ปกครองที่มีการประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา
โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในโรง
เรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 7 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 737 คน
โดยถือว่านักเรียนแต่ละคนมีผู้ปกครอง 1 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 252 คน โดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 42-43)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น

- 1) ประถมศึกษา
- 2) มัธยมศึกษา
- 3) อุดมศึกษา

3.1.2 อาชีพของผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น

- 1) อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2) อาชีพเกษตรกรรม
- 3) อาชีพอิสระ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยจำแนกเป็น 4 งาน โดยยึดเอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเองหลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานบริหารในสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1) ปีงบประมาณ 2546 เป็นหลักไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 112 - 209)

3.2.1 งานด้านวิชาการ

3.2.2 งานด้านกิจการนักเรียน

3.2.3 งานด้านบริหารและส่งเสริมการศึกษา

3.2.4 งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับอนุบาล ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.3) ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ อำเภอคอนสาร (เดิมเรียกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา)

2. การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง การดำเนินการกิจ ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 ใน 4 งาน คือ

2.1 งานด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน การจัดกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถใช้ความรู้เป็นพื้นฐานในการศึกษา ต่อหรือประกอบอาชีพได้

2.2 งานด้านกิจการนักเรียน หมายถึง การรับนักเรียนเข้าเรียน การปฐมนิเทศ ผู้ปกครองการแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียน การบริการสุขภาพ การจัดหาอาหารกลางวัน การบริการแนะแนว การบริการนักเรียนขาดแคลนทุนการศึกษา กิจกรรมส่งเสริม ประชาธิปไตย กิจกรรมสร้างเสริมวินัยในโรงเรียน กิจกรรมจัดตั้งชุมชน การติดตามผล นักเรียน การตั้งสมาคมศิษย์เก่า การสรรหาและยกย่องคนดีเด่นประจำท้องถิ่น และชุมชน

2.3 งานด้านบริหารและส่งเสริมการศึกษา หมายถึง งานด้านการบริหารงาน อาคารสถานที่ ซึ่งประกอบไปด้วย อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องพักรวมทั้งการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่จอดรถ และสาธารณูปโภคต่างๆทั้งภายใน โรงเรียนและความปลอดภัยบริเวณรอบๆโรงเรียน การป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน

2.4 งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการ ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ในการให้ข้อมูล รับข้อมูลการรับฟังความ คิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ การให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี

ต่อกันและเพื่อความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึที่ดี ความรู้สึกชอบ และเป็นความประสงค์ที่ได้รับการตอบสนอง ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 ใน 4 งาน คือ งานด้านวิชาการ งานด้านกิจการนักเรียนด้าน งานด้านบริหารและ ส่งเสริมการศึกษา และงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนซึ่งสามารถวัดหรือประเมินได้จากผู้ปกครองนักเรียน โดยให้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3

4. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ญาติ หรือผู้ที่บิดามารดา ว่างใจและได้ฝากบุตรธิดาให้พักอาศัยอยู่ด้วย ซึ่งนักเรียนอาจมีผู้ปกครองมากกว่า 1 คน แต่การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง เฉพาะผู้ที่รับผิดชอบและดูแลใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดเพียงคนเดียว

5. ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาชั้นสูงสุดที่ผู้ปกครองสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

5.1 ระดับประถมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา

5.2 ระดับมัธยมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ

5.3 ระดับอุดมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดตั้งแต่ระดับอนุปริญญา ขึ้นไป

6. อาชีพ หมายถึง การดำรงชีพของผู้ปกครอง ในการวิจัยครั้งนี้จำแนกอาชีพเป็น 3 อาชีพ ดังนี้

6.1 อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ ลูกจ้างประจำของรัฐ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานของรัฐหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

6.2 อาชีพเกษตรกร หมายถึง ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์

6.3 อาชีพอิสระ หมายถึง ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพ ค้าขาย รับจ้าง ทำธุรกิจ และอื่นๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 รวมทั้งในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน
2. เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University